

REFERAT Natur-, Miljø- og Planudvalget d. 29-03-2023

Møde dato Onsdag d. 29. marts 2023 kl. 14:30

Møde sted Møde lokale A på Ullasvej 23 i Rødovre

Deltagere Renée Danielsson, Karen Lynn Jacobsen, Helle Munk Ravnborg, Søren Schow, Mikael Benzon, Jonna Nielsen

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Beslutning om accept af delvist tilsagn om tilskud til køb af 10 elbusser.....	4
Orientering om brugen af RejseBillet App som gyldig rejsehjemmel i BAT.....	7
Kommissorium for- og udvælgelse af medlemmer til BAT's rådgivende bestyrelse.....	9
Godkendelse af nye takster.....	11
Orientering om potentielle arealer til etablering af solceller.....	13
Igangsætning af lokalplan for landanlægget til Energiø Bornholm.....	17
Igangsætning af lokalplan for Nexø Mole.....	22
Forskrift for visse miljøforhold ved midlertidige bygge- og anlægsarbejder.....	25
Forskrift for udendørs musikarrangementer.....	27
Ændring af forskrift "Begrænsning af støj og lugtgener fra restaurationer mv." og drift af restauranter.....	29
Orientering om revision af plan for risikobaseret dimensionering.....	31
Opdatering af Natur-, Miljø- og Planudvalgets arbejdsprogram.....	33
Indstilling til kommunalbestyrelsen om budgetoverførsler fra 2022 til 2023.....	34
Anlægsregnskab for delvis ibrugtagning af rådhuset i Knudsker.....	37
Anlægsregnskab for byfornyelsesformål - nedrivning og renovering af ejendomme 2017.....	39
Gensidig orientering.....	41
Sager til høring.....	42
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til det hydrauliske system til havneporten i Gudhjem Havn.....	43
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til broen i lagunen i Tejn Havn, afslutning.....	44
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til forstærkning af vestlig ydermole i Nørrekås Lystbådehavn.....	45
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til reparation af kaj anlæg ved havnekontor i Allinge Havn.....	46
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til Svaneke Havneport, afslutning.....	47
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til personsikkerhed på de kommunale havne, afslutning.....	48
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2023.....	49
Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til renovering af broer og bygværker.....	50

Sak 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter.

Fraværende

Jonna Nielsen deltog som suppleant for Karen Lynn Jacobsen.

Bemærkninger

Punkterne 2, 3, 4, 13, 14, 15, 16, 25 og 26 blev behandlet efter punkt 7.

Deltagere fra administrationen

Direktør Lillian Rasch Madsen

Centerchef for Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat, Claus Munk.

Centerchef for Center for Natur, Miljø og Fritid, Louise Lyng Bojesen

Centerchef for Center for Ejendomme og Drift Bjarne Freund-Poulsen deltog via skype under behandling af punkterne 2, 3, 4, 13, 14, 15, 16, 25 og 26.

Udvalgssekretær Elise Ipsen

Sak 2: Beslutning om accept af delvist tilsagn om tilskud til køb af 10 elbusser

22/21831

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

På baggrund af budgetforliget for 2023, har Bornholms Regionskommune i september 2022 søgt om tilskud til køb eller leasing af 10 elbusser. Det er nødvendigt af hensyn til den fremtidige drift at BAT får nyt materiel til at afvikle kørslen.

Der er i februar 2023 modtaget svar på ansøgningen, som er et delvis tilsagn, hvilket vil sige at kommunen modtager et lavere beløb end det ansøgte. I alt er tilskuddet på 8 mio. kr., mens der er budgetteret med et tilskud på 15,3 mio. kr.

Kommunalbestyrelsen skal træffe beslutning om, hvorvidt tilsagnet skal accepteres og dermed afsætte yderligere egenfinansiering med budget 2024.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- kommunalbestyrelsen accepterer tilsagnet om tilskud til anskaffelse af 10 elbusser på 8 mio. kr. og at der med budget 2024 sker korrektion af tilskudsbeløbet og at der indarbejdes budget til øget egenfinansiering af enten køb eller leasing af 10 elbusser.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Indstilling anbefales. Når beslutningssagen vedr. leasing eller køb fremsendes til behandling ønskes total cost of operation oplyst.

Sagsfremstilling

Idet BAT har behov for at få udskiftet en stor del af busflåden, har kommunalbestyrelsen med det seneste budgetforlig afsat midler i både 2024 og 2025 til udskiftning af de gamle dieselbusser med nye elbusser. Der er afsat midler til 10 elbusser i hvert af årene, i alt 20 nye elbusser, hvorved BATs busflåde vil bestå af 24 elbusser og 6 nyere dieselbusser (fra ultimo 2021).

I budgettet for både 2024 og 2025 er det forudsat, at der modtages et tilskud fra Pulje til grønne busser og grøn flextrafik (Grøn buspulje) på i alt 15,3 mio. kr. Bornholms Regionskommune søgte om i alt 17 mio. kr. beregnet som 50 % af merudgifterne ved at købe elbusser og tilhørende ladeinfrastruktur frem for at købe dieselbusser.

Bornholms Regionskommune har fra Trafikstyrelsen modtaget et tilsagn på 8 mio. kr. Dermed er tilskuddet 7,3 mio. kr. lavere end budgetteret.

Begrundelsen for det delvise tilsagn er, at ansøgningen vedr. BAT er omkostningstung set i forhold til de øvrige ansøgninger. BAT adskiller sig fra de øvrige trafikselskaber (kommuner og regioner) ved selv at forestå en stor del af kørslen og dermed eje busserne. Hos de øvrige trafikselskaber udbydes alle ruter til vognmænd og dermed indgår de samlede udgifter og besparelser ved overgang til emissionsfrie busser i den timepris, der afregnes med.

For at fortsætte med at udskifte dieselbusserne på Bornholm til elbusser og opfylde behovet for en busflåde, vil det være nødvendigt at afsætte yderligere egenfinansiering.

Ansøgning og delvist tilsagn

Trafikstyrelsen har i begrundelsen for at yde et delvist tilsagn anført, at der i ansøgningen er et højt omkostningsniveau. Bornholms Regionskommune har søgt om 1,7 mio. kr. i tilskud pr. bus, mens de øvrige selskaber har søgt om 0,2-0,7 mio. kr. pr. bus. Administrationen har ikke set de øvrige selskabers ansøgninger men alene Trafikstyrelsens vurdering.

Årsagen til de høje omkostninger ved indførelse af elbusser kan forklares ved, at der ikke er elbusser i drift på Bornholm, hvorfor der må påregnes opstartsomkostninger, som de øvrige operatører ikke medtager. Der er bestilt fire elbusser, der endnu ikke er leveret. Endvidere har Bornholms Regionskommune søgt om tilskud til købet af busserne, hvor det formodes at de andre selskaber har udbudt til eksterne operatører. Her vil det ansøgte beløb i højere grad afspejle de samlede (drifts-)udgifter og besparelser ved kørsel med nul-emissionsbusser, mens BAT har søgt på merudgiften mellem prisen på dieselbusser og elbusser + ladestandere

I forhold til CO2-besparelsen betyder den større omkostning ved at indkøbe busser også, at CO2-besparelsen bliver det lavere pr. tilskudskrone sammenlignet med andre ansøgninger.

I BRKs ansøgning om tilskud til elbusser er der beregnet en besparelse på 63 tons CO2 pr år pr. bus. Det er et højere tal end en beregning i Ingeniøren, hvor reduktionen er på 500 tons CO2 over 12 år, dvs. ca. 42 tons pr. år. I Ingeniørens beregning er der taget udgangspunkt i 70.000 kørte km årligt, mens BATs busser kører op mod 100.000 km om året. Dermed spares omkring 630 tons CO2 fra driften om året hos BAT ved udskiftning med 10 elbusser.

Usikkerhed om leveringstid og priser

Der er i øjeblikket stor efterspørgsel efter el-busser og branchen forventer at leveringstiden, som det ser ud på nuværende tidspunkt, være op mod 14 måneder. Udbuddet forventes igangsat umiddelbart efter accept af tilsagn.

Prisen på elbusser er ligeledes behæftet med usikkerhed. Branchen melder om, at der er prisstigninger på alle råvarer til produktionen, øvrige øgede produktionsomkostninger, herunder stigning i energipriser samt lønstigninger. Prisen kendes først efter udbuddet.

Økonomiske konsekvenser

I tabellerne nedenfor ses det afsatte budget i henholdsvis 2024 og 2025 til indkøb af 2 x 10 el-busser og ændring til budgettet som det mindre tilskud fra Grøn Buspulje medfører ved hhv. køb og leasing. Der er i sagen om sparerammer til budget 2024 og overslagsår behandlet i Økonomi- og Klimaudvalget den 8. marts 2023 taget udgangspunkt i, at tilskuddet til de næste 10 busser vil være af tilsvarende størrelse. Der vil fortsat blive søgt om det maksimalt mulige.

Indkøb af 2 x 10 el-busser

Opgjort i 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Anlægsudgifter – ladestandere, afsat	6.800	6.800		
Indkøb af 10 el-busser afsat i budget	44.200	44.200		
Tilskud fra Grøn Buspulje afsat i budget	-15.300	-15.300		
Korrektion - faktisk tilskud (2024)	7.300	7.300	-	-

I ovenstående tabel vedr. køb er indregnet tilsvarende tilskud til de næste 10 busser. Der kan søges næste gang i efteråret 2023. Prisen pr. bus er fastsat ud fra det seneste udbud af fire elbusser og kan derfor ændres med det kommende udbud.

Leasing af 2 x 10 el-busser

Opgjort i 1.000 kr.	2024	2025	2026	2027
Anlægsudgifter – ladestandere, afsat	6.800	6.800		
Leasing af 2 x 10 el-busser -	5.350	10.700	10.700	10.700

helårsudgift

Tilskud fra Grøn Buspulje afsat i budget	-15.300	-15.300		
Korrektion - faktisk tilskud (2024)	7.300	7.300		
I alt	4.150	9.500	10.700	10.700
Korrektion af budget	-31.550	-26.200	10.700	10.700

I ovenstående tabel vedr. leasing gør sig de samme forudsætninger sig gældende som ved køb samt leasingudgifter ud fra rente i februar. Leasingudgifterne er beregnet ud fra en leasingperiode på 10 år og med en restværdi på 0,5 mio. kr. pr. bus efter endt leasingperiode. Der er i ovenstående ikke indregnet andre ændringer til driften ved nye busser, da BATs budget i en periode er tilført ekstra midler frem mod at de nye busser leveres.

Det indstilles i denne sag, at tilsagn om delvist tilskud vedrørende 10 elbusser accepteres med tilhørende økonomiske konsekvens i form af øget egenfinansiering.

Sak 3: Orientering om brugen af RejseBillet App som gyldig rejsehjemmel i BAT

23/5268

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres
Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Bornholms Regionskommune (BRK) har fået muligheden for, at BAT tilslutter sig den landsdækkende RejseBillet App. Det er i første omgang besluttet, at BAT udelukkende godkender RejseBillet som gyldig rejsehjemmel til salg af diverse billettyper uden, at der indgås en direkte tilslutningsaftale og økonomiske forpligtelser mellem RejseBillet og BAT. Der er stadig uafklarede ting omkring bl.a. IT, billetprodukter m.v. som skal afklares før BAT evt. kan tilgå brug af RejseBillet APP'en fuldt ud. BAT har i dag sin egen app, hvorfor en evt. tilslutning til RejseBillet app på sigt vil kunne betyde en lukning af egen app.

Indstilling

Direktøren indstiller

- Sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

BRK er igennem BAT, blevet kontaktet med en forespørgsel omkring eventuel interesse i at gå med ind i RejseBillet app'en. Formålet med RejseBillet-projektet er, at udvikle en national brugervenlig og intuitiv billetteringsløsning leveret som app til mobiltelefon. De rejsende får en landsdækkende billetteringsløsning, der skal kickstarte den digitale brugerrejse. Det skal dog her nævnes, at der p.t. ikke vil være mulighed for, at kunne rejse til eller fra Bornholm med RejseBillet app'en, da RejseBillet endnu ikke har fået godkendt app'en ved rejser gennem Sverige. Det er dog noget, der p.t. arbejdes på at løse. Trafikvirksomhederne får en supplerende salgskanal, som potentielt kan erstatte nuværende lokale billettapps og skaleres i takt med behov for fremtidens billetprodukter. Det er firmaet Rejsekort og Rejseplan, der står bag den nye app, og som navnet antyder, er det samme firma, der er ansvarlig for Rejsekortet til offentlig transport. Den nye app bliver ligeledes en forløber for en kommende Rejsekort-app. I Rejsebillet betaler du din rejse på forhånd, så du ved med det samme, hvor meget det kommer til at koste. Det er den første app i Danmark, som tilbyder landsdækkende enkeltbilletter og periodekort til pendlere. Dog som ovenfor skrevet gælder det ikke rejser mellem Bornholm og resten af landet endnu.

Trafikvirksomhederne excl. BAT har løbende været involveret i forskellige dele af udviklingen af den nye app. De forretningsansvarlige har udpeget relevante fagfolk, som projektet har skulle inddrage. BAT er først kommet på noget senere og i sidste kvartal af 2022, og har derfor kun haft sporadisk indflydelse på app'ens foreløbige udvikling. BAT finder på trods af den sene direkte involvering at app'en på sigt kan være meget anvendelig for BAT også set i lyset af den eventuelle fremtidige involvering i udviklingen af app'en.

I nedenstående skema fremgår billetter, periodekort og øvrige produkter, der tilbydes i nuværende lokale billett-apps og den fremtidige kravspecificerede funktionalitet i RejseBillet app. Her fremgår det, at BAT ved release 1 og 2 vil miste

muligheden for at kunne sælge klippekort via app'en.

Funktionelt scope i RejseBillet app

Billetter, periodekort og øvrige produkter, der tilbydes i lokale billet-apps og den kravspecifiserede funktionalitet i RejseBillet app

	Funktionalitet	RejseBillet app	DOT app	DSB app	Arriva app	NT app	Midttrafik app	Sydtrafik app	FynBus app	BAT-app
In scope	Enkelt billet (zone-valg)	(release 1)	✓			✓	✓		✓	✓
	Enkelt billet (Ruteopslag)	(release 1)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	Tilvalg af trafikinformation for 'Enkelt billet (Ruteopslag)'	(release 1)	(*) (kun generel trafikinformation)	✓	(Arriva+)					
	Pendlerkort	(release 1)	✓	✓	✓		✓	✓		✓
	DSB 1' (IC & Regionaltog)	(release 1)	(kun regionaltog)	✓	✓					
	Metrotillæg	(release 1)	✓							
	Ungdomskort (bestilt/købt i families portal - mitsungdomskort.dk)	(release 2)	✓	✓	✓			✓		✓
	Event-/special-billetter*	(release 2)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
	Pendler20/ Arriva Flex	(kun i DOTs område - release 1)	✓	✓	✓					
	Cykelbillet	(kun metro i DOT - release 1)	(kun metro)	(+banevagt)	(kun dagbillet)	(+hund)			(+Vestbanes)	✓
Out of scope	Zone/Metro tilkøbsbillet	(kun pendlerkort & pendler20, i DOT - release 1) Funktion kan tilføjes til RejseBillet fra release 1 (købt i DSB bestillingsportal)	(kun pendlerkort & pendler20)	(kun pendlerkort & pendler20)		(kun enkeltbillet)	(kun enkeltbillet)	(kun enkeltbillet)		
	Visning af Virksomhedskort / Erhvervskort**		(købt i DSB bestillingsportal)							
	DSB Orange, Øresundskort, rejser til/fra Bornholm			✓	(DSB Orange)					
	Plødsbillet			✓	✓					
	Udlandsrejser			✓	✓					
	Klippekort						(+pendlerkort)			✓

*Event/specialbilletter varierer mellem trafikforretningerne, der selv opretter deres produktkatalog via backend. Alle de nævnte tilgængelige lokale event-/specialbilletter vurderes mulige at tilføje til National billet-app, herunder bl.a. City Pass, cykelbillet som dagbillet til Arriva og til Vestbanes.

** Kan tilbydes til kunder, hvis det besluttes at Virksomhedskort / Erhvervskort skal vises i RejseBillet app'en og at DSB tilpasser bestillingsportalen så køb også sendes til RejseBillet

Opdateret 31/1 2023

Det er foreløbig besluttet at BAT godkender RejseBillet som gyldig rejsehjemmel til salg af enkeltbilletter og pendlerkort på Bornholm i release 1 og efterfølgende ungdomskort og eventbilletter i release 2 uden, at der indgås en tilslutningsaftale og økonomiske forpligtelser. BAT skal i den forbindelse godkende forretningsregler, der ligger til grund for prisen beregningen. RejseBillet anvender Rejseplanens forretningsregler på samme måde som BAT's egen app. Således at der vil være identisk beregningsgrundlag og indtægtsdeling, så BAT er sikre på at modtage indtægterne fra de solgte billetter og adgang til RejseBillets administrationsmodul, så det er muligt at kundebetjene evt. klagesager for kontrolafgifter udstedt af BATs medarbejdere til kunderne. I forhold til denne løsning vil der ingen økonomiske omkostninger være andet end den faktiske transaktionsafgift per transaktion, afhængig af om der betales med kreditkort eller mobilepay.

BRK vil derfor ikke p.t. have indflydelse på drift og videreudviklingen af RejseBillet, herunder prioritering af BATs specifikke udviklingsønsker, som f.eks. salg af 1 zone billetter o.lign. Scenariet er RejseBillet som en supplerende salgskanal til kunderne, og vil derfor ikke gøre det muligt for BAT at udfase egen app før en evt. fuld tilslutning til RejseBillet App'en. RejseBillet bliver derfor, at betragte som 3. parts salg af billetter til kollektiv transport jf. Lov 206 Lov om trafikskelskaber.

BAT ser flere fordele i på sigt at tilslutte sig RejseBillet App'en fuldt ud som en del af egen billetsystem og som en forløber for det nye Rejsekort. På det tidspunkt vil BAT forelægge en ny sag til politisk behandling hvor økonomi m.v. vil indgå i beslutningsgrundlaget for evt. at tilgå RejseBillet App'en fuldt ud.

Økonomiske konsekvenser

Sak 4: Kommissorium for- og udvælgelse af medlemmer til BAT's rådgivende bestyrelse

23/5099

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede ved vedtagelsen af budget 2023, at oprette en rådgivende bestyrelse for BAT. Kommunalbestyrelsen skal for denne bestyrelses videre arbejde vedtage et kommissorium samt udpege fire medlemmer af og blandt Kommunalbestyrelsens medlemmer til at sidde i bestyrelsen.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Kommissorium for BAT's bestyrelse godkendes.
- Kommunalbestyrelsen udpeger fire medlemmer til BAT's bestyrelse
  - Valggruppe CKOØ indstiller 3 medlemmer
  - Valggruppe AVW og Jonna Nielsen indstiller 1 medlem

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Helle Munk Ravnborg fremsendte følgende ændringsforslag:

- a) Kommissorium for BAT's rådgivende bestyrelse godkendes.
- b) Kommunalbestyrelsen udpeger fem medlemmer til BATs rådgivende bestyrelsen
Valggruppe CKOØ indstiller 3 medlemmer.
Valggruppe AVW og Jonna Nielsen indstiller 2 medlemmer.

Der stemmes om ændringsforslaget:

- a) Anbefales – René Danielsson kan ikke medvirke.
- b) Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen har med vedtagelsen af budget 2023 vedtaget, at der skal nedsættes en rådgivende bestyrelse for BAT. I budgetskema NMPU – 58 er der indskrevet følgende tekst for udmøntning heraf:

” BAT har behov for et strategi ” (Budgetskema NMPU-58 er vedlagt som bilag)

Administrationen har med udgangspunkt i budgetteksten udarbejdet et udkast til kommissorium for BAT's bestyrelse, som kommunalbestyrelsen skal tage stilling til. (Kommissorium for bestyrelsen i BAT er vedlagt som bilag til sagen.)

Udpegning

Kommunalbestyrelsen skal tage stilling til udpegningen af de politiske repræsentanter, som sker efter forholdstalsvalg.

I indstillingen er der lagt op til, at kommunalbestyrelsen følger de samme valggrupper som ved konstitueringen, dvs. valggruppe CKOØ og AVW (inkl. Jonna Nielsen, som nu er løsgænger), men det står kommunalbestyrelsens medlemmer frit for at anmelde nye valggrupper til fordeling af posterne.

Ud fra den samlede formulering af budgetbeslutningen lægges det til grund, at de politiske repræsentanter samtidig skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen.

Det lægges til grund, at udpegningen følger valgperioden for kommunalbestyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Der er afsat 300.000 kr. årligt i budgettet, til dækning af udgifter til honorar til de medlemmer, der ikke er KB-medlemmer, samt til lokaler, mødeforplejning, inspirationsture for bestyrelsen m.v.

Kommunalbestyrelsesmedlemmer vederlægges således ikke særskilt for arbejdet i bestyrelsen og jf. kommissoriet er der lagt op til, at det kun er de to faglige eksterne medlemmer af bestyrelsen, der vederlægges for arbejdet.

Vedlegg

Kommissorium for BAT's bestyrelse - udkast

NMPU-58 BAT-bestyrelse

Sak 5: Godkendelse af nye takster

23/3563

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede på møde den 16. februar 2023 at sende punktet vedr. nye affaldstakster til fornyet behandling i Natur-, Miljø- og Planudvalget. Taksterne er uændrede ift. sidste behandling på Natur-, Miljø- og Planudvalgets møde den 1. februar 2023. Nedenfor redegøres for takstændringer ift. 2022-taksten for de forskellige boligtyper.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Takstbladet godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Landsskatteretten besluttede den 21. oktober 2020, at der ikke længere skal opkræves moms af affaldsydelser. Efter beslutningen udsendte Skattestyrelsen en meddelelse til landets kommuner om, at de fortsat kunne opkræve moms indtil der forelå et styresignal fra Skattestyrelsen, som vejledning i tolkning af Landsskatterettens beslutning.

Styresignalet foreligger stadig ikke, men Kommunalbestyrelsen vedtog på møde den 13. oktober 2022, at taksten for affaldshåndtering (miljøbidrag og dagrenovationsgebyr) genberegnes således, at pålægningen af moms pr. 1. januar 2023 og frem følger den seneste afgørelse fra Landsskatteretten.

BOFA har søgt assistance hos kommunens revisionsvirksomhed (BDO) for at sikre, at genberegningen ligger så tæt på det forventede kommende styresignal som muligt (der ligger et udkast til styresignalet på Skat hjemmeside, ”Udkast til Styresignal - Momslovens § 3, stk. 2, nr. 2 og 3 - kommunale renovationsydelser – Genoptagelse”. Udkastet blev offentliggjort den 11. november 2021).

De nye takster

Som en konsekvens af genberegningen, falder taksterne for ca. 89 % af de bornholmske helårshusstande. Dette gælder for husstande med sækkeløsning. Disse husstande sparer mellem 125 og 275 kr. pr. år i forhold til taksten fra 2022 (detaljerne fremgår af bilag 1).

For ca. 11 % af de bornholmske helårshusstande, medfører genberegningen en takststigning. Dette gælder primært boligblokke med fællesbeholdere, som stiger med 406 kr. pr. år i forhold til taksten fra 2022, og ungdomsboliger, som stiger med 749 kr. pr. år i forhold til taksten fra 2022.

Desuden stiger helårshusstande med beholdere på enten 360 eller 660 l med henholdsvis 258 og 698 kr. pr. år i forhold til taksten fra 2022. Dette omfatter kun 63 husstande i alt.

Årsagen til stigningerne for de boligtyper der benytter beholderløsninger (de ovennævnte 11 %) er, at den nye kontrakt med Fugato ikke giver så stor en forskel mellem tømning priserne for sække og beholdere som i den tidligere kontrakt med HCS. Boligblokke og ungdomsboliger er stadig billigere end husstande med sækkeløsning, men prisforskellen er indskrænket.

Taksten for ungdomsboligerne er desuden steget, fordi de tidligere er blevet opkrævet for lidt: Ungdomsboligerne er tidligere blevet opkrævet for, at der bor 0,6 person pr. bolig. Nu bliver de opkrævet for 1 person pr. bolig, hvilket dækker de reelle omkostninger, der er forbundet med tømningen af deres affaldsbeholdere.

Sommerhuse stiger med 280-467 kr. pr. år i forhold til taksten fra 2022. Har sommerhusene en papirbeholder, stiger de med yderligere 423 kr. pr. år i forhold til taksten fra 2022.

BDO-notat

Kommunens revisor, BDO, har gennemgået alle beregningerne af takster, forudsætninger og metode, og finder taksterne retvisende. Se bilag 2.

Økonomiske konsekvenser

-

Vedlegg

Bilag 1 - BOFAs takster og gebyrer 2023

Bilag 2 - BDO-notat

Sak 6: Orientering om potentielle arealer til etablering af solceller

22/30111

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø-, og Planudvalget orienteres

Resumé

Natur og Miljø er som følge af budgetforliget 2022 blevet anmodet om at foretage en kortlægning af potentielle områder på Bornholm for opsætning af solceller. I den vedlagte rapport beskrives rammer og potentialer for etablering af solceller i byerne og i det åbne land.

Der er taget udgangspunkt i den gældende kommuneplan og kommunens energistrategi. Rapporten forholder sig ligeledes til etablering af solceller på kommunale arealer og tage.

Indstilling

Direktøren indstiller,

- sagen til orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

På baggrund af budgetforliget for 2022 punkt Æ15 har Natur og Miljø foretaget en analyse af potentielle områder for opførelse af solceller på Bornholm – dels i byzone og dels i det åbne land. Der er i den forbindelse også blevet efterspurgt muligheder for opførelse på kommunale arealer. Dette ligger i tråd med kommunens energistrategi, hvor kommunalbestyrelsen har angivet frem mod 2025 at ville arbejde for at etablere plangrundlag for opsætning af 50 MW solceller og i videst muligt omfang også kombinere dette med grundvandsbeskyttelse.

Generelle rammer for etablering af solceller på Bornholm

De generelle rammer for etablering af solceller på Bornholm findes i den gældende kommuneplan og energistrategi.

Bornholms Regionskommunes Energistrategi

Som anført ovenfor fremgår det af energistrategien at kommunalbestyrelsen vil arbejde for at identificere steder, hvor solceller fysisk kan opsættes samt sikre tidlig borgerinddragelse og ejerskab blandt bornholmerne til arbejdet. Formålet med den vedlagte rapport er at pege på egnede arealer der er bedst egnede til opsætning af solceller.

Kommuneplanen

I kommuneplanen 2020 er der foretaget en landskabsanalyse for hele Bornholm, som i den vedlagte rapport bliver inddraget i udvælgelsen af mulige områder til etablering af arealer med solceller.

Af kommuneplanen afsnit 7.4.1 til 7.4.11 følger en række generelle landskabelige og arealanvendelses hensyn ved placering af solceller. De fremgår nærmere af den vedlagte rapport.

Herudover tages der højde for lovgivning, der bevirker at opsætning af solceller ikke er mulig eller hensigtsmæssig.

Solceller i byzone

Kommunale bygninger

Natur og Miljø har, med understøttelse af Center for Ejendomme og Drift, foretaget en gennemgang af mulighederne for etablering af solceller på kommunale bygninger. Der er med den nuværende lovgivning kun 3 måder, der kan etableres kommunale solceller.

- 1) Solcellerne etableres i et selvstændigt selskab. Dermed kan den producerede strøm ikke anvendes direkte i bygningen, men skal sælges til nettet til markedspris. Det medfører en væsentlig dårligere driftsøkonomi.
- 2) Der er meddelt dispensation fra kravet til selskabsdannelse fra Energistyrelsen. Der blev i 2014 etableret en 20 MW pulje hvorfra der kunne søges dispensation. Det er ikke længere muligt at ansøge fra denne pulje.
- 3) Der etableres solceller på en nybygning eller en bygning som er under omfattende renovering. Kravet til – og muligheden for – solceller vil fremgå af byggetilladelsen.

Det er administrationens vurdering, at de gældende regler på området ikke fremmer den grønne omstilling i form af øget etablering af vedvarende energi, og at der er behov for national politiske regelændringer, hvis der skal etableres solceller på tagene af kommunale bygninger fremadrettet. Samme synspunkt fremgår ligeledes af et brev sendt til alle folketingspolitikere i december fra de fleste borgmestre i Danmark.

I borgmesterbrev af 30. september 2022 til Bolig- og Planstyrelsen vedr. kommunernes potentielle arealer til udbygning af vedvarende energi opfordres regeringen til at sikre en mulighed for at etablere arealudviklingsselskaber, så dette kan indgå i den strategiske kommunale energiplanlægning. Der opfordres ligeledes til etablering af en lovhjemlet lokal fond, der skal sikre at dele af overskuddet fra produktionen af vedvarende energi geninvesteres i kommunen på baggrund af dennes udviklingsvisioner.

Energiforum Danmark har ingen viden om, at der er kommuner, der har nyetableret solceller i et selskab. Løsningen med selskabsdannelsen har efter deres viden kun været anvendt til lovliggørelse af allerede opsatte solceller.

Egnede områder for etablering af solceller i byzone

I forlængelse af ovenstående har Natur og Miljø foretaget en generel kortanalyse af større flader i byzone. Der er ved denne gennemgang ikke taget højde for arealanvendelse, ejerforhold, lovgivning, driftsøkonomi eller andre faktiske forhold, der umuliggør opførelse af solceller.

Det samlede areal for alle byer og belægningsflader er på 313 ha fordelt på 1145 flader. Rønne Nexø og Åkirkeby står med et areal på 207 ha for over 2/3-dele af det samlede areal. I oversigten indgår tagflader, sportspladser, græsarealer og marker. Den uddybende gennemgang samt kortbilag findes i den vedlagte rapport.

Overblikket er tænkt som inspiration i det videre arbejde med den grønne omstilling og etablering af mere vedvarende energi som anført den kommunale energistrategi nævnt indledningsvis.

Nedenfor ses en tabel med størrelsen af byerne, det samlede areal af flader i byerne fundet i kortanalysen, og byernes potentielle produktion i megawatt(MW). Potentialerne er udregnet med udgangspunkt i data fra projektet i Kildevad.

Bynavn	Størrelse på byzoner, ha	Tagflader, ha	Samlet areal på flader, ha	Potentiale MW, tagflader	Potentiale MW
Rønne	804,74	42,95	109,38	39,09	99,53
Nexø	256,38	12,76	51,75	11,61	47,10
Åkirkeby	181,33	9,16	46,01	8,33	41,87
Gudhjem	73,18	2,76	7,11	2,52	6,47
Tejn	88,87	3,14	13,59	2,85	12,37
Allinge-Sandvig	137,32	4,81	13,90	4,38	12,65
Snogebæk	72,88	0,69	12,97	0,62	11,80
Svaneke	63,93	3,24	5,22	2,95	4,75
Hasle	105,67	5,11	14,99	4,65	13,64
Aarsdale	27,3	0,70	1,50	0,64	1,37

Listed	18,75	0,33	1,76	0,30	1,60
Lobbæk	22,25	0,76	2,39	0,69	2,17
Østermarie	32,99	0,71	5,24	0,65	4,77
Klemensker	42,35	1,03	3,92	0,94	3,57
Balka	16,04	0,61	0,61	0,55	0,55
Rø	6,35	0,24	3,47	0,22	3,16
Nyker	54,78	0,55	11,90	0,50	10,83
Vestermarie	21,27	0,47	2,66	0,43	2,42
Nylars	14,74	0,24	1,41	0,22	1,28
Knudsker	5,77	0,19	0,19	0,17	0,17
Muleby	24,23	0,68	0,68	0,62	0,62
Vang	16,33	0,19	1,80	0,17	1,63
Bølshavn	5,27	0,00	0,17	0,00	0,15
Pedersker	3,2	0,00	0,39	0,00	0,35
Samlet areal	2095,92	91,30	313,00	83,09	284,83

Solceller i det åbne land

På baggrund af retningslinjer i kommuneplanen peges på 7 områder, der kunne være egnede til opførelse af solceller i det åbne land og bynært.

Område	Størrelse, hektar ha	Arealanvendelse	Kommunalt ejet	Potentiale MW*
Smålyngen (følsomt grundvandsområde)	ca 600	Landbrugsjorder	Nej	546 MW
Lobbæk	ca 3,1	Ukendt	Ja	2,8 MW
Nord for Nyker (følsomt grundvandsområde)	ca 80	Landbrugsjorder	Nej	72,8 MW
Klemensker	ca 1,1	Landbrugsjorder	Ja	1 MW
Ved Torpebakker (følsomt grundvandsområde)	ca 16	Landbrugsjorder	Nej	14,56 MW
Kildevad	22	Landbrugsjorder	Nej	20 MW

(Følsomt
grundvandsområde)

Østermarie fodboldbaner	ca 1,1 (1 bane)	Sportsplads	Ja	1 MW
----------------------------	--------------------	-------------	----	------

* Det potentielle udbytte i MW afhænger af det enkelte projekt. Potentialer ovenfor er angivet med udgangspunkt i data fra projektet i Kildevad, der giver ca 0,91 MW / hektar og beregnet ved udnyttelse af det samlede areal. Tallene er vejledende.

Ved Kildevad er BRK efter anmodning fra en udvikler, der ønsker at etablere solceller på området

ved at udarbejde en lokalplan, der gør dette muligt. Planområdet er på 22 hektar og der forventes en effekt på 20 MW fra det etablerede areal med solceller.

Herved vil 40% af målsætningen fra Energistrategien været nået.

Økonomiske konsekvenser

-

Vedlegg

Natur- og landskabsanalyse for potentielle arealer til solceller

Borgmesterbrev til Bolig- og Planstyrelsen (september 2022)

Sak 7: Igangsætning af lokalplan for landanlægget til Energiø Bornholm

22/24596

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Energinet har sendt Bornholms Regionskommune en anmodning om lokalplan for landanlægget til Energiø Bornholm.

Anmodningen indeholder en nærmere afgrænset beliggenhed af landanlægget, koncepter til udseende og landskabelig bearbejdning. Der foreligger også en redegørelse for grundvand og okker-forurening, som Energinet har fået udarbejdet.

En realisering af projektet forudsætter at Bornholms Regionskommune vedtager et tillæg til kommuneplanen og en lokalplan. Forslag til disse plandokumenter skal miljøvurderes i en miljørapport. Planforslagene og miljørapporten vil skulle sendes i offentlig høring i mindst otte uger.

Økonomi- og Klimaudvalget skal godkende, at planlægningen igangsættes.

Indstilling

Direktøren indstiller at

- udarbejdelse af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for landanlægget til Energiø Bornholm igangsættes med afsæt i pkt. A-E jf. sagsfremstillingen, idet følgende krav skal mødes af Energinet:
  - Arkitema og eksterne arkitekter fortsat får en rolle frem til at forslaget til lokalplanen er udarbejdet
  - Anlæggets placering skal revurderes, således at arealer for de allernærmeste ejendomme – bl.a. dem langs Sdr. Landevej er indtænkt i den samlede vurdering af den endelige placering.
  - Der udarbejdes en designmanual, som dels indarbejdes som bestemmelser i lokalplanen og dels realiseres gennem det senere udbud.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Regeringens beslutning, indkaldelse af idéer og forslag, arkitekturproces mm

Med klimaaftalen af 22. juni 2020 besluttede Folketinget, at der skal etableres en energiø på og ved Bornholm. Energiø Bornholm, som omfatter havvindmøller, kabler og højspændingsstationer, skal være i drift senest i 2030. Processen med at muliggøre Energiø på Bornholm involverer både kommunale og statslige myndigheder og er godt i gang.

Energistyrelsen har afholdt første offentlighedsfase for den samlede plan/program for Energiø Bornholm. Planen indeholder møllefelter på havet, søkabler, jordkabler og stationsanlæg på både Bornholm og Sjælland. Det forventes, at denne statslige plan med tilhørende miljørapport snart kommer i høring i anden offentlighedsfase.

Miljøstyrelsen har afholdt første offentlighedsfase for ”Transmissionsanlæg til opkobling af vindenergi ved Bornholm”, som er det projekt, der indeholder søkabler, jordkabler og omformerstationer (landanlæg) på både Bornholm og Sjælland. Miljøstyrelsens arbejde skal resultere i en §25 tilladelse (tidligere VVM-tilladelse).

Bornholms Regionskommune har afholdt ”Indkaldelse af idéer og forslag for Landanlæg til Energiø Bornholm”. På baggrund af denne idéfase besluttede kommunalbestyrelsen at igangsætte en ændring af kommuneplanen, når det nærmere afgrænsede areal er kendt og når resultaterne af de tekniske forundersøgelser foreligger.

For at kvalificere arealafgrænsningen, det arkitektoniske udtryk og den landskabelige indpasning har Energinet afholdt to offentlige workshops. Den 20. marts 2023 præsenterede Energinet resultaterne af de to workshops på et offentligt møde og dermed de koncepter og principper, som de vil arbejde videre med i planlægningen for og projekteringen af

landanlægget til Energiø Bornholm. Resultaterne af denne proces indgår i det videre arbejde med lokalplanen og ligger desuden til grund for den anmodning om lokalplanlægning, som kommunen har modtaget fra Energinet. Energinet har i processen haft to eksterne arkitekter tilknyttet. Deres rolle har været at kvalificere projektet sammen med Bornholms Regionskommune. Arkitekternes notater er vedlagt sagen. Bearbejdningen efter anden workshop efterlader mange åbne spørgsmål, som ikke er besvaret og begrundet på et tilfredsstillende niveau.

Anmodningens indhold

I anmodningen om lokalplan fremgår det ønskede areal til landanlæggets placering. Arealet er ca. 107 hektar stort og ligger øst for Vasegårdsvej og umiddelbart nord for Søndre Landevej. Afgrænsningen er vist på billedet med grøn signatur:

Anlæggets placering øst for Vasagårdsvej er begrundet i ønsket om et anlæg, der understøtter eksisterende natur og rekreative interesser. Stiadgangen i landskabskorridoren kan forbindes med eksisterende stiforløb ved Læså, og der bliver mulighed for naturgenopretning, som kan skabe synergi mellem afvandingen af anlægget og en genopretning af Risebækkens oprindelige forløb nord for Søndre Landevej.

Den lokale placering i den østlige del af bruttoområdet i nord-syd gående retning er bestemt af en afvejning af hensynet til afstand til det eksisterende landskabselement ved Læså og hensynet til optimeringen af afstanden til boliger langs Søndre Landevej. En afstand, der sikrer en overholdelse af støjpåvirkninger af boliger og den nødvendige afskærmende beplantning ved anlægget. Placeringen i øst-vestlig retning er bestemt af ønsket om hensyn til eksisterende lodsejere og driftsmæssige forhold vest for Vasegårdsvej og den omtalte maksimering af afstanden til Læså landskabselementet.

Arealet skal anvendes til

- højspændingsstation, der bygges som en kombination af anlæg i et antal lukkede bygninger samt fritstående åbne højspændingskomponenter.
- Afskærmende beplantning og et område til en ubebygget landskabskile, som benævnes ”Sprækkedale-princippet” i den arkitektur- og tilpasningsproces, der netop er afsluttet og præsenteret den 20. marts 2023.
- afledning af overfladevand og genopretning af mose og vandløb, der skal integreres i det samlede stationsområde.
- offentlig sti

-evt. kommende anlæg på 60 og 132 kV til brug for tilkobling til det bornholmske elnet.

-forberedelse af tilslutning af aftag af overskudsvarme til den bornholmske fjernvarmeforsyning. Dette er ikke stationens primære funktion.

-hegn

-lynafledere

Det tekniske anlæg (stationsområdet) opdeles i to selvstændigt indhegnede delområder (øst og vest), og med et markant åbent område imellem ("Sprækkedal"), hvor der vil være offentlig adgang via stiforløb.

Der skal etableres op til fire vejadgange til stationsområdet. Der vil blive tale om adgang fra Vasegårdsvej og muligvis også fra Sdr. Landevej og Limensgade.

Højspændingskomponenter placeres i et antal bygninger og/eller bag afskærmende beplantning. Der vil være behov for en lang række kabelforbindelser mellem de enkelte bygninger/komponenter, som vil være nedgravede og/eller i rør/tunnel.

Stationen vil være i drift kontinuerligt døgnet rundt – året rundt. De to delområder (øst og vest) indhegnes af sikkerhedsmæssige årsager med tre meter høje hegn, der vil været elektronisk overvåget med kamera og bevægelsessensorer.

Byggeriets omfang

Den maksimale højde for bebyggelse vil være 25 m indenfor hele området. I praksis vil bygningshøjden varierer over området fra ca. 8-25 m.

Fuldt udbygget anslås bebyggelsesprocenten ikke at overstige 35 %.

De udenfor lokalplanafgrænsningen viste beplantninger, stier mm., er vist som fremtidige muligheder for udvikling af nærområdet til højspændingsstationen, som der dog ikke lokalplanlægges for. Opmærksomheden henledes på, at Energinet ikke har hjemmel til at erhverve disse arealer, jf. gældende lovgivning. Eventuel udvikling af nærområderne uden for højspændingsstationen vil derfor være overladt til andre aktører end Energinet.

Indenfor for det ønskede lokalplanområde findes tre små vandhuller beskyttet af naturbeskyttelsesloven, samt et beskyttet stendige. Det er en forudsætning for projektets gennemførelse, at der dispenseres fra disse beskyttelser. Bornholms Regionskommune er myndighed på disse forhold.

Miljøvurdering

Planerne skal miljøvurderes, således projektets påvirkning på omgivelserne kan vurderes.

De berørte myndigheder har været inddraget i de allerede gennemførte høringer, og der er kommet input fra borgere i høringsprocesserne. Der er identificeret flere problemstillinger, som alle vil blive belyst yderligere i miljørapporten.

Energinet har allerede gennemført forundersøgelser på hele bruttoarealet. Der foreligger rapporter med data om natur og geologiske forhold i området. Der er desuden fremsendt et notat, som handler om grundvand og okker-forurening af vandløb. Disse data vil indgå i miljørapporten og de vil blive anvendt i detaljeringen af både plan og projekt. Rapporter og notater er vedlagt sagen som bilag.

Den visuelle påvirkning af omgivelserne vurderes at være den enkeltstående faktor, der har størst påvirkning, når byggeprocessen^[1] er overstået. De højeste installationer på stationsområdet vil udgøres af bygninger, som maksimalt er 25 meter høje, hertil kommer et antal lynfangsmaster på op til 25 m i højden.

Lokalplanområdet inkluderer areal til etablering af skærmende beplantninger og evt. jord-/terrænregulering omkring højspændingsstationen for samlet at mindske den visuelle påvirkning af landskabet.

En højspændingsstation bidrager med støj til omgivelserne hele året i alle døgnets timer. Placering af komponenter i bygninger og bag afskærmning samt afstandene til de nærliggende beboelser skal sikre, at projektet kan overholde de gældende støjkrav i forhold til naboer.

Stationens mulige påvirkning af grundvand og overfladevand (specifikt en mulig påvirkning af Risebækken med okker) er undersøgt forud for valg af stationsplacering. Det er bygherres opfattelse, at projektet samlet set øger beskyttelse af grundvandsforekomsten samt mindsker risiko for okkerforurening. I anlægsfasen skal der tages en række særlige forholdsregler i forhold til okker. Dette belyses i et selvstændigt notat og senere i miljøvurderingen af lokalplanen.

Forhold til lodsejere og naboer

Det vurderes nødvendigt, at bygherre erhverver et antal private ejendomme indenfor det afgrænsede lokalområde. Dette vil enten kunne ske ved gensidig aftale eller ved ekspropriation. Bygninger på de pågældende ti ejendomme skal nedrives, før stationen kan bygges.

Energinet anfører i deres anmodning at udenfor det afgrænsede lokalplanområde vurderes det ikke påkrævet at erhverve ejendomme, da generne (støj og visuel påvirkning) ikke vil være så væsentlige, at Energinet har hjemmel hertil. Energinet skriver videre, at en konkret vurdering af dette spørgsmål først endeligt kan ske, når anlægget er bygget og i drift.

Planlægningens mål og fokuspunkter

Lokalplanen skal fastlægge bestemmelser for etablering af stationsområdet, herunder krav til arealdisposition, byggematerialer og arkitektonisk udtryk, øvrige byggemuligheder og påvirkning af de nærmeste omgivelser.

Administrationen anbefaler, at planlægningen tager afsæt i følgende liste:

- A. Lokalplanen skal gennem placeringen af byggefeltet og afskærmende beplantning sikre, at det tekniske anlæg bliver indpasset både med respekt for nærområdet umiddelbart uden for lokalplanområdet, og for de store linjer i landskabet
- B. Lokalplanen skal indeholde bestemmelser for udtryk og karakter af bygninger, hegn og øvrige tekniske elementer
- C. Landskabeligt og naturmæssigt indhold fremmes mest muligt
- D. Overfladevand skal nyttiggøres på en måde så det fremmer natur og biodiversitet

E. At lokalplanen får et højt detaljeringsniveau, så den kan få bonusvirkning og overflødig gøre en senere landzonetilladelse

Proces

Forslag til kommuneplantillæg og lokalplan med tilhørende miljørapport udarbejdes af administrationen i samarbejde med bygherre. Herefter fremlægges planforslag og miljørapport til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Planforslagene sendes i offentlig høring i otte uger, og der afholdes et borgermøde i høringsperioden.

Kommunalbestyrelsen behandler høringssvar og kan vedtage planerne endeligt.

Prioritering

Da Energiø Bornholm skal være i drift i 2030 og udgør kritisk infrastruktur for Danmark, vurderer administrationen, at denne opgave har høj prioritet. Administrationen vil understøtte, at Energinets tidsplaner overholdes, hvilket potentielt kan betyde, at der bliver behov for ekstraordinære udvalgmøder.

---

[1] Byggeprocessen forventes at vare fem år. Byggeprocessen og de miljøpåvirkninger, som den vil medføre, vil blive belyst i Miljøstyrelsens miljøkonsekvensrapport.

Økonomiske konsekvenser

Klik her for at skrive økonomiske konsekvenser

Vedlegg

Anmodning om igangsætning af LP Bornholm 21.03.2023

Eksterne_arkitekters_notater

Forundersøgelser - Okkernotat

Forundersøgelser - Geologi (udkast)

Forundersøgelser - Naturkortlægningsrapport (udkast)

Energinets svar på spørgsmål fra BRK

Sak 8: Igangsætning af lokalplan for Nexø Mole

23/5771

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget beslutter

Resumé

Bornholms Regionskommune har modtaget en anmodning om at igangsætte planlægning for Nexø mole, til et større boligprojekt. Projektets grundareal er 6.586 m². Det indeholder ca. 100 boliger og 700 m² erhvervsareal. Anvendelsen på boligerne har følgende fordelingsnøgle: 15% helårsbeboelsesformål og 85% fleksboliger uden bopælspligt (fritidsboliger eller helårsboliger).

Projektejer vil certificere byggeriet med certifikatet DNGB Guld, som er den næst højeste kategori indenfor bæredygtighedssystemet DNGB.

Det er en forudsætning for projektet, at der udarbejdes et nyt lokalplanforslag.

Økonomi- og Klimaudvalget skal godkende, at planlægningen igangsættes.

Indstilling

Direktøren indstiller at

- a) planlægning for Nexø mole igangsættes med afsæt i pkt. A-E jf. sagsfremstillingen og
- b) udvalget godkender følgende fordelingen på anvendelse af projektets boliger:
15% helårsbeboelsesformål og
85% fleksboliger uden bopælspligt (fritidsboliger eller helårsboliger).

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

- a) Anbefales idet det præciseres, at sagsfremstillingens pin B ændres således: Bebyggelsens funktioner skal animere til liv og aktivitet på molen også for borgere og besøgende, der ikke bor i det påtænkte byggeri.
- b) Følgende ændringsforslag blev fremsendt:
  - 1) Helle Munk Ravnborg og Mikael Bentzon fremsendte: Udvalget anbefaler, at samtlige boliger opføres til helårsbeboelsesformål med bopælspligt, således at Nexø bevares som en by med bopælspligt.
  - 2) René Danielsson fremsendte: Indstiller, at fleksboligprocenten ikke overstiger 60, og det ønskes at se beregningerne på, at en sådan fleksboligprocent ikke skulle være rentabel, hvis nogen måtte mene noget sådan.
  - 3) Jonna Nielsen og Søren Schow fremsendte: Forslag om fordeling 80/20, med 80% fleksbolig status.

Der stemmes om ændringsforslag 1: For stemte to – ændringsforslaget kan ikke anbefales.

Der stemmes om ændringsforslag 2: For stemte en – ændringsforslaget kan ikke anbefales.

Der stemmes om ændringsforslag 3: For stemte to – ændringsforslaget kan ikke anbefales.

Sagsfremstilling

Som led i den overordnede udviklingsplan for Nexø Havn og by fra 2009, blev der vedtaget et byfornyelsesprogram for Nexø i 2018, som løber i 5 år. Programmet indeholder 6 indsatsområder, og et af indsatsområderne er en sammenhæng og aktiviteter mellem bymidte og havn. Projektområdet ligger netop i denne forbindelse, mellem byen, havnen og strandparken på sigt.

DLGs bygninger har stået tomme siden slutningen af 1990'erne, og der har været forskellige visioner for området. Det seneste projekt var en ombygning DLG's silobygninger til et hotel og bymæssig publikumsorienterede funktioner. Det viste sig dog, at projektet var for dyrt og det blev siden hen stoppet. Se LP 102.

Nexø Mole Projektet

Fakta:

Grundareal	6.586 m2
Boligareal	ca. 7.500 m2
Erhvervsareal	ca. 700 m2
Boligantal	Ca. 100
Etageantal	4-5

Bebyggelsen består af 3 bygninger i 4-5 etager og med en høj stueetage. Bygningerne er forskudte for at danne attraktive udearealer mod havnen og mod den kommende strandpark. De åbne rum får rekreative funktioner, men skal også indeholde nødvendige praktiske funktioner såsom p-pladser.

Bygningernes udformning er en moderne fortolkning af et industri- og maritimt udtryk. De tre bygninger opføres med svalegange på den ene side og store glaspartier med indbyggede altaner på den anden side. Stueetagerne har åbne facader mod gadeniveau.

Udover boliger og centerfunktioner skal lokalplanen også muliggøre en gangbro over inderbassinet for at sikre en bedre forbindelse fra byen til boligområdet og den kommende strandpark.

Projektet vil blive DGNB Guld certificeret. Det er den næsthøjeste kategori indenfor DGNB systemet. I certificeringen evalueres et byggeri ud fra seks hovedområder: Miljømæssig kvalitet, økonomisk kvalitet, social kvalitet, teknisk kvalitet, proceskvalitet og områdekvalitet.

Der kan læses mere om certificeringen [her](#).

Både planforslag og projekt vil kræve en miljøvurderingsscreening.

Se vedhæftede projekt (Bilag 1) og anmodning (Bilag 2), der skal danne grundlag for en evt. lokalplan.

Anvendelse

Projektejer ønsker 15% helårsbeboelsesformål og 85% fleksboliger uden bopælspligt (fritidsboliger eller helårsboliger).

”Boliger til helårsbeboelsesformål”: En helårsbolig skal bebos permanent.

”Fleksboliger”: En fleksbolig er en helårsbolig, hvor kommunen har givet lov til, at anvendelsen kan gå over til fritidsbolig – og tilbage igen.

Området er ikke en del af Temalokalplanen for helårsboliger.

Tidlig screening

Da områdets ledningsnet er af ældre dato, skal projektejer være opmærksomme på, at omlægningen fra industri til boliger kan give udfordringer med vandforsyningen, hvilket er projektejers ansvar.

I forhold til Nexøs kystlinje ændres den med projektet - fra tomme store tomme bygninger til bygninger med lys og liv. Støj fra nabovirkomheden er et opmærksomhedspunkt. Støj fra bygninger, kajen og bassinet skal derfor grundigt kortlægges i en eventuel kommende miljøvurdering.

Opmærksomhedspunkterne i den tidlige screening vil blive varetaget i den videre planlægning.

Lokalplanens indhold

En ny lokalplan skal bl.a. bestemme anvendelse, valg af materialer og udseende, placering og omfang af bebyggelse, veje og friarealer. Lokalplaner har derudover til formål, at give borgerne og kommunalbestyrelsen mulighed for at vurdere konkrete tiltag i sammenhæng med planlægningen som helhed.

Efter en offentlig høringsperiode kan kommunalbestyrelsen vedtage en lokalplan endeligt.

Planlægningens mål og fokuspunkter

Administrationen foreslår, at der i planlægningen lægges vægt på, at:

- A. bebyggelsen holdes i en højde og størrelse, der passer til konteksten
- B. bebyggelsens funktioner skal animere til liv og aktivitet på molen
- C. bebyggelsens arkitektur tilpasses både havnen og byen
- D. de ubebyggede arealer gives en urban karakter mod byen og en rekreativ karakter mod den kommende strandpark,
- E. Miljøkonflikter belyses. Der planlægges for en sameksistens mellem erhverv og boliger.

Den videre proces

Såfremt lokalplanforslaget igangsættes, ser den videre proces således ud:

1. Lokalplanforslag og miljørapport(afhængig af screening) udarbejdes
2. Kommunalbestyrelsen godkender planforslag
3. Offentlig høring af planforslag
4. Endelig godkendelse af lokalplan
5. Offentlig bekendtgørelse af lokalplan

Prioritering

I marts 2022 besluttede Økonomi- og Klimaudvalget retningslinjer for prioritering af lokalplaner. Da nærværende lokalplan er til boligformål hører den til i den næsthøjeste prioriteringskategori og vil blive prioriteret højt.

Økonomiske konsekvenser

Denne lokalplan har ingen økonomiske konsekvenser for Bornholms Regionskommune.

Vedlegg

Bilag 1 Projekt

Bilag 2 Anmodning

Sak 9: Forskrift for visse miljøforhold ved midlertidige bygge- og anlægsarbejder

23/2509

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Der er set en stigende i aktivitet i byggeriet på Bornholm gennem de seneste år, som har bevirket at området har været genstand for en del klager og konflikter. For at øge gennemsigtigheden, lette forventningsafstemningen mellem borgere og entreprenører samt forenkle administrationen af området har Center for Natur, Miljø og Fritid – Natur og Miljø udarbejdet en forskrift omhandlende støj-, vibrations- og støvfrembringende aktiviteter i forbindelse med midlertidigt offentligt og privat bygge- og anlægsarbejde.

Aktørerne indenfor området vil hvert efterår blive inviteret til dialog, i forbindelse med en evaluering af forskriften.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

”Forskrift for visse miljøforhold ved midlertidige bygge- og anlægsarbejder” godkendes, med ikrafttrædelse den 1. maj 2023

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Ønskes sendt i 14 dages offentlig høring inden udvalget træffer beslutning.

Sagsfremstilling

Inden for de seneste år er der sket en væsentlig stigning i bygge- og anlægsaktiviteter på Bornholm, og det formodes at fortsætte i de kommende år.

Center for Natur, Miljø og Fritid har sideløbende set en stigning i klagerne over støj-, vibrations- og støvfrembringelse i forbindelse med bygge- og anlægsarbejderne.

Nuværende forhold

Bornholms Regionskommune har på nuværende tidspunkt ikke en forskrift, og det har betydet, at den eneste måde, man har kunne regulere på, har været ved hjælp af påbud jf. § 42 i Miljøbeskyttelsesloven. Dette er en meget langsommelig arbejdsgang med forvarsel og frister. Med forskriften vil det blive lettere for virksomheder og borgere at se hvilke regler, der gælder på området samt lettere og hurtigere for forvaltningen at administrere.

Formål

Forskriftens formål er at

- ensarte reglerne for branchen,
- gøre reglerne mere overskuelige for entreprenører og borgere,
- mindske generne for naboer til bygge- og anlægsarbejder,
- gøre myndighedsbehandlingen hurtigere, nemmere og mere smidig,
- gøre forventningsafstemning mellem borgere, virksomheder og myndigheder nemmere.

Denne forskrift indeholder følgende:

En fastsættelse af støjgrænser for støjende aktiviteter samt en begrænsning i arbejdstiden for særlig støjende aktiviteter, der ikke kan omfattes af grænseværdierne for støj.

Der stilles krav til valg af mindst støjende maskiner og arbejdsmetoder, og hvordan byggepladsen indrettes så omgivelserne generes mindst muligt. Der stilles krav om der i forbindelse med særlig støjende aktiviteter skal foretages en naboorientering, der beskriver arbejdets karakter og varighed.

Arbejdstiderne for støjende og støvende bygge- og anlægsarbejder vil være i tidsrummet mellem kl. 07.00 – 19.00 på hverdage mandag til fredag, og lørdage mellem kl. 08.00 – 17.00.

I sommermånederne juni, juli og august, er arbejdstiderne i sommerhusområder begrænset til hverdage mellem kl. 09.00 – 19.00, og ingen aktivitet i weekenderne. Begrænsningen i sommerhusområderne er af hensyn til gæsterne i de omkring liggende sommerhuse.

Forskriften vil give virksomheder bedre mulighed for at planlægge arbejderne, da de vil have mulighed for at forholde sig til reglerne. Derudover vil borgerne være bedre beskyttet mod støj- og støvgener, da sagsbehandlingen vil være betydeligt hurtigere og mere gennemsigtig.

Evaluering af forskrift

Forskriften er udarbejdet ud fra tidligere års erfaringer i Bornholms Regionskommune, og generelle regler i andre kommuners forskrifter.

Aktører der påvirkes af forskriften vil hvert efterår blive inviteret til dialog, med henblik på en evaluering af forskriften. På baggrund af denne evaluering, vil Bornholms Regionskommune vurdere om der er behov for at revidere forskriften.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Vedlegg

Forskrift for visse miljøforhold ved midlertidige bygge- og anlægsarbejder i Bornholms Regionskommune

Sak 10: Forskrift for udendørs musikarrangementer

23/2513

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Der har ikke tidligere været en forskrift vedrørende udendørs musikarrangementer. Indkomne ansøgninger om udendørs musikarrangementer bliver derfor behandlet ud fra forskriften ”Begrænsning af støj og lugtgener fra restaurationer mv.”. Der er dog ikke beskrevet nogen retningslinjer om udendørs støj i denne.

Forskriften ”Udendørs musikarrangementer” indeholder klare retningslinjer som både virksomheder, borgere og forvaltningen kan forholde sig til. Ved indførelse af forskriften kan der afvikles arrangementer inden for disse rammer uden, at der skal søges om dispensation hos kommunen. Der har i den forbindelse været dialog med enkelte aktører i forhold til behov og forventninger. Alle aktører vil hvert efterår blive inviteret til dialog, i forbindelse med en evaluering af forskriften.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- indførelsen af forskrift ”Udendørs musikarrangementer” godkendes, med ikrafttrædelse den 1. maj 2023

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Ønskes sendt i 14 dages offentlig høring inden udvalget træffer beslutning.

Sagsfremstilling

I sommerhalvåret er der stor interesse fra restaurationer, caféer o.l., for at afholde udendørs musikarrangementer. Det er med til at skabe stemning for turister såvel som bornholmere. Arrangementerne kan dog også opfattes som generende støj for naboer og især, hvis der er tale om gentagende arrangementer henover sæsonen.

Nuværende forhold

Der har indtil nu ikke været nogen forskrift på området, og derfor har virksomheder og borgere ikke haft nogen generelle regler at forholde sig til. Det betyder, at hvis der ønskes at afholde udendørs musikarrangementer skal der søges dispensation fra forskriften ”Begrænsning af støj og lugtgener fra restaurationer mv.”. Denne forskrift indeholder ikke konkrete regler for udendørs musikarrangementer, men foreskriver blot der ikke må afholdes udendørs musikarrangementer.

Det resulterer i øget sagsbehandlingstid og mindre gennemsigtighed på området. Restaurationer vil på nuværende tidspunkt først afvente svar på dispensationen, før der vil være klarhed om arrangementet lovligt kan gennemføres.

Området er genstand for en del klager og konflikter, og det vurderes påkrævet at få indført en forskrift på området.

Forskrift for udendørs musikarrangementer

Center for Natur, Miljø og Fritid har udarbejdet en forskrift for at fastsætte retningslinjer til gavn for både virksomheder, borgere og forvaltning. Forskriften indeholder:

- Generelle retningslinjer for udendørs musikarrangementer
- Retningslinjer for udvalgte pladser – se bilag 1 i forskriften

- Retningslinjer til eventuelle lydprøver
- Krav til dokumentation for lydniveau under arrangementet
- Retningslinjer for indretning af arealet hvorpå arrangementet afholdes
- Retningslinjer for naboorientering
- Retningslinjer for dispensationsmuligheder

Forskriften vil give virksomhederne langt bedre mulighed for at planlægge sæsonen, da de vil have mulighed for at forholde sig til reglerne på forhånd. Der vil blandt andet være krav til naboorientering, som vil sikre at omkringboende borgere vil være forberedt på arrangementerne i god tid. Borgere vil ligeledes kunne orientere sig om reglerne for de nærliggende restaurationer vedrørende udendørs musikarrangementer.

Forskriften medfører en hurtigere og mere gennemsigtig sagsbehandling, og forvaltningen vil i højere grad kunne vejlede, når der modtages henvendelser. Restaurationer der planlægger udendørs musikarrangementer indenfor forskriften skal derfor fremadrettet alene orientere Regionskommunen og ikke ansøge om tilladelse efter miljølovgivningen. Såfremt arrangementerne foregår på kommunalt areal, skal der selvfølgelig ansøges kommunen som grundejer om tilladelse til dette.

Restaurationer der ønsker at afholde udendørs musikarrangementer udenfor rammerne i forskriften, skal fortsat søge om dispensation på samme måde som nuværende praksis.

I forskriftens bilag 1 er der opsat særlige rammer for specifikke lokaliteter. Dette bilag er udarbejdet ud fra tidligere års erfaringer. Hvis Regionskommunen har været i tvivl om rammerne for en specifik lokalitet er den pågældende restauration blevet kontaktet, med henblik på at indhente de nødvendige oplysninger om restaurationens drift og behov.

Evaluering af forskrift

Forskriften er udarbejdet ud fra tidligere års erfaringer i Bornholms Regionskommune, og generelle regler i andre kommuners forskrifter.

Aktører der påvirkes af forskriften vil hvert efterår blive inviteret til dialog, med henblik på en evaluering af forskriften. På baggrund af denne evaluering, vil Bornholms Regionskommune vurdere om der er behov for at revidere forskriften.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Vedlegg

Forskrift for udendørs musikarrangementer

Sak 11: Ændring af forskrift "Begrænsning af støj og lugtgener fra restaurationer mv." og drift af restaurationer

23/983

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø-, og Planudvalget beslutter

Resumé

Den oprindelige forskrift "Begrænsning af støj og lugtgener fra restaurationer mv." blev vedtaget af Natur- og Miljøudvalget i 2006.

Den teknologiske udvikling på området og ønsket om en mere gennemsigtig og tidssvarende regulering giver anledning til en revision af forskriften. Ændringerne består i præcisering af anvendelsesområdet, hvor udendørs musikarrangementer ikke længere reguleres efter forskriften, men har fået sin egen selvstændige forskrift og opdatering af nedenstående områder i forhold til den teknologiske udvikling. Aktører vil hvert efterår blive inviteret til dialog, i forbindelse med en evaluering af forskriften.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Forskriften "Miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer mv." i Bornholms Regionskommune godkendes, med ikrafttrædelse den 1. maj 2023

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Ønskes sendt i 14 dages offentlig høring inden udvalget træffer beslutning.

Sagsfremstilling

Center for Natur, Miljø og Fritid har de senere år oplevet en stigende interesse fra restaurationer, barer, caféer o.l., for at holde arrangementer, der kan virke støjmæssigt generende for naboer.

Den nuværende forskrift "Begrænsning af støj og lugtgener fra restaurationer mv." fra 2006 er ikke længere dækkende i forhold til nutidens tekniske muligheder i relation til begrænsning af lugt- og støjgener fra restaurationsernes daglige drift.

Eksempelvis kan det nævnes, at det siden vedtagelsen af den nuværende forskrift er blevet muligt at foretage plombering af musikanlæg, begrænsning af strømudtag fra udvalgte stikkontakter, udviklet vibrationssænkende ophæng til bl.a. højtalere og køleskabe, udsugning fra køkken mv.

I den reviderede forskrift "Miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer mv." er der fokus på de tekniske muligheder, der er tilgængelige i dag, og beskrivelser af de regler og krav der kan stilles.

Ændringer i forhold til nuværende forskrift

Den reviderede forskrift vil, ligesom den nuværende, dække over lugt- og støjgener fra indendørs aktivitet og udendørs servering. Baggrundsmusik bliver betragtet som ikke væsentlig generende støj og er derfor ikke omfattet af forskriften. Forskriften dækker ikke over udendørs musikarrangementer.

Overordnede ændringer i den reviderede forskrift, i forhold til forskriften fra 2006 er:

- Mere tidssvarende og detaljeret beskrivelse af regler vedrørende støjende indendørs- og udendørsinstallationer
- Mere detaljeret beskrivelse af regler vedrørende lydisolering af ydervægge, vinduer og døre, samt opsætning af lydsluge ved ind-/udgang

- Mere tidssvarende beskrivelser af regler vedrørende udsugnings- og ventilationsanlæg, samt udluftning af serveringslokaler
- Beskrivelse af regler vedrørende dokumentation af vedligeholdelse af ventilationsanlæg, samt lyddæpende tekniske installationer
- Regler og tidssvarende krav til tekniske foranstaltninger vedrørende begrænsning af vibrations- og lugtgener

Evaluering af forskrift

Forskriften er udarbejdet ud fra tidligere års erfaringer i Bornholms Regionskommune, og generelle regler i andre kommuners forskrifter.

Aktører der påvirkes af forskriften vil hvert efterår blive inviteret til dialog, med henblik på en evaluering af forskriften. På baggrund af denne evaluering, vil Bornholms Regionskommune vurdere om der er behov for at revidere forskriften.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Vedlegg

Forskrift vedrørende miljøkrav i forbindelse med indretning og drift af restaurationer i Bornholms regionskommune

Sak 12: Orientering om revision af plan for risikobaseret dimensionering

23/2699

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget orienteres

Økonomi- og Klimaudvalget orienteres

Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Kommunalbestyrelsen er ansvarlig for at sikre, at det kommunale redningsberedskab kan leve op til opgaverne og forpligtelserne i beredskabsloven. Hvilke opgaver redningsberedskabet skal kunne løse og med hvilket serviceniveau beskrives i plan for risikobaseret dimensionering.

Kommunens plan for risikobaseret dimensionering, skal revideres i det omfang udviklingen gør det nødvendigt, dog mindst én gang i hver kommunalbestyrelsesvalgperiode. Udkast til revision af planen skal behandles i Beredskabskommissionen og efterfølgende indsendes til Beredskabsstyrelsens udtalelse. Efter Beredskabsstyrelsens udtalelse skal planen godkendes i Kommunalbestyrelsen, efter forudgående behandling i Natur-, Miljø, og Planudvalget. Udtalelsen fra Beredskabsstyrelsen skal foreligge inden planen kan behandles i Kommunalbestyrelsen.

Planen blev sidst godkendt i Kommunalbestyrelsen den 17. september 2020. Administrationen igangsætter en gennemgående revision af planen med det formål, at gennemføre en grundig og omfattende risikoidentifikation med en bred inddragelse af mange forskellige og relevante aktører i løbet af processen. Baggrunden for dette er, et ønske om at sikre, at alle kendte og relevante risici, oplysninger mm. kan danne grundlag for oplæg til det fremtidige serviceniveau for det kommunale redningsberedskab.

Revisionen udarbejdes af Beredskabet i Center for Natur, Miljø og Fritid.

Indstilling

Direktøren indstiller:

- Sagen til orientering

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Orientering givet.

Sagsfremstilling

Beredskabet i Center for Natur, Miljø og Fritid har udarbejdet en tids- og procesplan for arbejdet med revision af den risikobaserede dimensioneringsplan. Processen sikrer en bred inddragelse af interessenter og beskriver de politiske behandlinger af planen. Tidsplanen er lagt efter at planen kan vedtages inden udgangen af 2023. Der kan selvfølgelig ske justeringer fx såfremt Beredskabsstyrelsen må prioritere andre opgaver og ikke kan vende retur med bemærkninger indenfor fristen.

Det kommunale redningsberedskab opgaver er fastlagt i dimensioneringsbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1085 af 19. oktober 2019). Her gør følgende sig gældende:

- Det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en i forhold til lokale risici forsvarlig forebyggende, begrænsende og afhjælpende indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder krigshandlinger. Redningsberedskabet skal endvidere kunne modtage, indkvartere og forpleje evakuerede og andre nødstedte.
- Kommunalbestyrelsen skal sørge for varetagelsen af den tekniske ledelse af indsatsen på skadestedet.
- Kommunalbestyrelsen skal sørge for, at der er tilstrækkelig vandforsyning til brandslukning.

- Det kommunale redningsberedskab skal identificere og analysere lokale risici, som skal lægges til grund for en dimensionering af beredskabet (risikoprofil).
- Kommunalbestyrelsen fastlægger niveauet for det kommunale redningsberedskabs opgavevaretagelse for såvel det forebyggende arbejde som for det operative beredskab (serviceniveau) på grundlag af risikoprofilen.
- Kommunalbestyrelsen fastlægger redningsberedskabets organisation, virksomhed, dimensionering og materiel på grundlag af risikoprofilen og serviceniveauet.

Den risikobaserede dimensioneringsplan skal indeholde:

Kommunens risikoprofil, serviceniveau, organisation, virksomhed, alarmering, dimensionering og materiel.

Kommunens plan for risikobaseret dimensionering, skal revideres i det omfang udviklingen gør det nødvendigt, dog mindst én gang i hver kommunalbestyrelsesvalgperiode. Udkast til revision af planen skal behandles i Beredskabskommissionen og efterfølgende indsendes til Beredskabsstyrelsens udtalelse. Efter Beredskabsstyrelsens udtalelse skal planen godkendes i Kommunalbestyrelsen, efter forudgående behandling i Natur-, Miljø, og Planudvalget samt Økonomi- og Klimaudvalget. Udtalelsen fra Beredskabsstyrelsen skal foreligge inden planen kan behandles i Kommunalbestyrelsen.

Planen blev sidst godkendt i Kommunalbestyrelsen den 17. september 2020.

Administrationen igangsætter en gennemgående revision af planen med det formål, at gennemføre en grundig og omfattende risikoidentifikation med en bred inddragelse af mange forskellige og relevante aktører i løbet af processen. Risikoidentifikationen vil foregå i form af interview af relevante myndigheder, organisationer og virksomheder på Bornholm.

Baggrunden for dette er, et ønske om at sikre, at alle kendte og relevante risici, oplysninger mm. kan danne grundlag for oplæg til det fremtidige serviceniveau for det kommunale redningsberedskab.

Revisionen udarbejdes af Beredskabet i Center for Natur, Miljø og Fritid.

Sagens sendes til orientering i Beredskabskommissionen.

Økonomiske konsekvenser

Der er ikke økonomiske konsekvenser ved at modtage orientering om tids-og procesplan for revisionen. En ny risikobaseret dimensioneringsplan kan dog have økonomiske konsekvenser såfremt redningsberedskabets dimensionering skal ændres på baggrund af risiko- og sårbarhedsvurderingen.

Vedlegg

Tidsplan RBD Beredskabet 1.3

Sak 13: Opdatering af Natur-, Miljø- og Planudvalgets arbejdsprogram

22/20035

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter.

Resumé

De stående udvalg og Økonomi- og Klimaudvalget godkendte medio 2022 hver deres arbejdsprogram for valgperioden. Hvert udvalg skal nu opdatere sit arbejdsprogram.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- udvalget har en dialog med direktør og centerchefer om det fremadrettede arbejdsprogram med henblik på en opdatering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Arbejdsprogrammet blev drøftet.

Sagsfremstilling

I foråret 2022 blev det besluttet at indføre arbejdsprogrammer for de politiske udvalg og disse blev godkendt på sidste ordinære udvalgsmøde inden sommerferien.

Det er planen, at arbejdsprogrammerne med jævne mellemrum opdateres med ny viden og nye tiltag, samt ændringer i timing. Det er således forventningen, at arbejdsprogrammerne med tiden udfyldes for hele valgperioden.

Arbejdsprogrammet skal dermed ses som et dynamisk værktøj til prioritering, koordinering og dialog mellem udvalget, administrationen og de øvrige udvalg i forbindelse med tværgående emner.

Udvalgets arbejdsprogram med administrationens ændrings- og opdateringsforslag er vedhæftet som bilag.

Næste opdatering af arbejdsprogrammet forventes behandlet ved udvalgsmøderne primo 2024.

Økonomiske konsekvenser

-

Vedlegg

Arbejdsprogram 2022-2025

Sak 14: Indstilling til kommunalbestyrelsen om budgetoverførsler fra 2022 til 2023

23/336

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Resumé

Budgetoverførslerne fra 2022 til 2023 på Natur-, Miljø- og Planudvalgets område er opgjort i henhold til principperne for budgetoverførsler.

Det samlede beløb vedrørende drift til overførsel er opgjort til 17,6 mio. kr. mens beløbet til overførsel vedrørende anlæg udgør 117,1 mio. kr.

I denne sag skal Natur-, Miljø- og Planudvalget godkende indstillingen om budgetoverførsel til 2023.

Fagudvalgenes indstillinger medtages i en samlet sag om budgetoverførsler fra 2022 til 2023 til kommunalbestyrelsens møde den 27. april 2023.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- a) det som en del af den samlede budgetoverførselssag til kommunalbestyrelsen indstilles, at budgetoverførslerne på driften godkendes som anført i tabel 1, og
- b) det som en del af den samlede budgetoverførselssag til kommunalbestyrelsen indstilles, at budgetoverførslerne på anlæg godkendes som anført i tabel 3.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Indstilling godkendt.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte principperne for budgetoverførsler den 24. februar 2022. Principperne indebærer, at der på den enkelte bevilling automatisk kan overføres overskud op til 5 pct. mens underskud overføres fuldt ud. Over- og underskud på områder med særlig overførselsadgang overføres fuldt ud.

På Natur-, Miljø- og Planudvalgets område udviser driften et samlet overskud på 16,8 mio. kr., jf. tabel 1. Det indstilles at der overføres 17,6 mio. kr. til 2023, idet underskuddet på bevilling 57 Kollektiv trafik på 0,8 mio. kr. ikke overføres til 2023. Kommunalbestyrelsen besluttede i forbindelse med budgetvedtagelsen for 2023 at nulstille underskuddet på BAT med udgangen af 2022.

Budgetoverførslen på områder med særlig overførselsadgang på natur- og miljøområdet vedrører pulje til natur-/friluftsp projekter, grundvandskortlægning, afværgesindsatset på jordforureningsområdet samt skadedyrsbekæmpelse. På vejområdet vedrører overførslerne primært vintertjenesten og etablering af ladestander til el-biler. På klimaområdet vedrører overførslerne primært grøn mobilitet og grøn tilskudspulje.

På anlægssiden er budgetoverførslen opgjort til 117,1 mio. kr. jf. tabel 3. Anlægsprojekterne med de væsentligste beløb til overførsel er:

- Veje og havne: Sikring af molen på Tejn Havn, cykelsti på Torneværksvej og disponibel anlægspulje til veje og broer.

- Vej, park og anlæg: Etablering af ladeinfrastruktur til el-biler og LED-teknologi til gadebelysningen.
- Bygninger: Renovering af Toftegården, ombygning af Mælkebøtten, renovering af kælderdek ved Musikhuset, udvidelse af Trilobitten og renovering af administrationsbygninger.
- BAT: Køb af el-busser og etablering af ladeinfrastruktur.
- Områdefornyelse: Områdefornyelsesprojektet i Nexø og Byens Hus/Torv på Tværs i Rønne.

Der overføres netto 80,5 mio. kr. for de nævnte anlægsprojekter.

Økonomiske konsekvenser

Opgørelsen af budgetoverførslerne til 2023 fremgår nedenfor.

Drift

Det samlede overskud på den overførbare bevilling udgør 16.795.000 kr. Det indstilles at der overføres 17.627.000 kr. jf. tabel 1.

Tabel 1: Resultat, korrektioner og beløb der indstilles overført

Beløb i 1.000 kr.	Korrigeret resultat 2022	I pct. af budgetrammen	Automatisk overførselsadgang	Anmodning fra centret	Beløb der indstilles overført til 2023	Beløb der ikke overføres
SO: = Særlig overførselsadgang						
51 Beredskab	70	0,6%	70	0	70	0
52 Teknik, natur og miljø	173	0,7%	173	0	173	0
SO: Puljer og projekter	2.582		2.582	0	2.582	0
SO: Jordforurening	2.279		2.279	0	2.279	0
SO: Skadedyr	2.032		2.032	0	2.032	0
52 Teknik, natur og miljø i alt	7.067		7.067	0	7.067	0
53 Veje, parker og anlæg	843	1,7%	843	0	843	0
SO: Puljer og projekter	1.501		1.501	0	1.501	0
SO: Vintertjeneste	4.034		4.034	0	4.034	0
53 Veje, parker og anlæg i alt	6.377		6.377	0	6.377	0
54 Vej og park	873	1,2%	873	0	873	0
55 Ejendomme og service	623	0,7%	623	0	623	0
SO: Puljer og projekter	-148		-148	0	-148	0
55 Ejendomme og service i alt	474		474	0	474	0
56 Devika	74	0,4%	74	0	74	0
57 Kollektiv trafik	-831	-0,8%	-831	831	0	-831
49 Byg, plan og klima	-1.214	-7,9%	-1.214	0	-1.214	0
SO: Klimaprojekter	3.536		3.536	0	3.536	0
SO: Øvrige projekter	371		371	0	371	0
49 Byg, plan og klima i alt	2.692		2.692	0	2.692	0
I alt	16.795		16.795	831	17.627	-831
Heraf med almindelig overførselsadgang	609		609	831	1.441	-831
Heraf med særlig overførselsadgang	16.186		16.186	0	16.186	0

Direktionen forudsætter, at centrene ikke kan igangsætte vedvarende tiltag for de overførte midler, men at disse alene kan anvendes til engangsudgifter og ikke til varig drift.

Budgetoverførslerne på udvalgets område er samlet set steget med 2,9 mio. kr. i forhold til budgetoverførslerne fra 2021 jf. tabel 2.

Tabel 2: Udvikling i budgetoverførsler

Beløb i 1.000 kr. SO: = Særlig overførselsadgang	Regnskabs- resultat 2022	Heraf budget- overførsel fra 2021	Budget- overførsel til 2023	Ændring i overførsel
51 Beredskab	70	-23	70	93
52 Teknik, natur og miljø	173	1.385	173	-1.212
SO: Puljer og projekter	2.582	2.401	2.582	181
SO: Jordforurening	2.279	2.103	2.279	176
SO: Skadedyr	2.032	416	2.032	1.616
52 Teknik, natur og miljø i alt	7.067	6.305	7.067	762
53 Veje, parker og anlæg	843	582	843	261
SO: Puljer og projekter	1.501	-5	1.501	1.506
SO: Vintertjeneste	4.034	9.603	4.034	-5.569
53 Veje, parker og anlæg i alt	6.377	10.180	6.377	-3.803
54 Vej og park	873	1.257	873	-384
55 Ejendomme og service	623	17	623	606
SO: Puljer og projekter	-148	458	-148	-606
55 Ejendomme og service i alt	474	475	474	0
56 Devika	74	779	74	-705
57 Kollektiv trafik	4.794	3.902	4.684	782
49 Byg, plan og klima	-1.214	-262	-1.214	-952
SO: Klimaprojekter	3.536	4.588	3.536	-1.052
SO: Øvrige projekter	371	-406	371	776
49 Byg, plan og klima i alt	2.692	3.920	2.692	-1.228
I alt	16.795	14.710	17.627	2.917

Anlæg

På anlægssiden overføres 117.057.011 kr. jf. tabel 3, idet de enkelte anlægsprojekter er specificeret i bilag 1.

Tabel 3: Budgetoverførsel vedrørende anlæg

Område	Overført rådighedsbeløb
Center for Natur, Miljø og Fritid - Veje og havne	32.520.262
Center for Ejendomme og Drift - Vej, park og anlæg	10.946.224
Center for Ejendomme og Drift - Bygninger	43.106.090
Center for Ejendomme og Drift - Ældre-/plejeboliger	-162.853
Center for Ejendomme og Drift - BAT	12.137.000
Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat	18.510.288
Natur-, Miljø- og Planudvalget i alt	117.057.011

Budgetoverførslerne på Natur-, Miljø- og Planudvalgets områder er steget med 31,0 mio. kr. i forhold til budgetoverførslerne fra 2021. Stigningen skyldes primært anlægsprojekter under Veje og havne og BAT, som endnu ikke er gennemført som forudsat i budget 2022.

Vedlegg

Bilag 1 - Anlægsoverførsler på Natur-, Miljø- og Planudvalgets område

Sak 15: Anlægsregnskab for delvis ibrugtagning af rådhuset i Knudsker

21/12026

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskabet for delvis ibrugtagning af rådhuset i Knudsker, idet projektet er afsluttet i regnskab 2022 med et overskud på 19.148 kr. Anlægsbevillingen blev godkendt i kommunalbestyrelsen den 25. februar 2021.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- anlægsregnskabet for delvis ibrugtagning af rådhuset i Knudsker godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 25. februar 2021 en anlægsbevilling på 7,83 mio. kr. til delvis ibrugtagning af rådhuset i Knudsker for at imødekomme et akut problem med manglende fysiske arbejdspladser på Tejn Rådhus og på Ullasvej 23 i Rønne.

Ombygning af bygning 3 på Snorrebakken 66 i Rønne til indretning til administration blev iværksat for at skabe arbejdspladser for 25 medarbejdere fra Udvikling og Plan samt 23 medarbejdere fra BYG, i alt 48 medarbejdere, som er ansat i Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat.

Projektet forløb efter planen. Direktionen, Udvikling og nogle medarbejdere fra Plan er efter tidsplanen flyttet ind på Snorrebakken. Derudover er der efterfølgende anvendt nogle midler til at indrette det store centrale rum til flere medarbejdere.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Ejendomsservice, har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt

kommunalbestyrelsen den 25. februar 2021.

Tabel 1:

Beløb i hele kroner	Opr. råd.beløb	Forbrug 2021	Forbrug 2022	Samlet forbrug
Håndværkerudgifter	5.300.500 kr.	2.752.738 kr.	3.885.420 kr.	6.638.158 kr.
Flytteudgifter	15.000 kr.		57.550 kr.	57.550 kr.
Variable omkostninger	1.404.600 kr.			0 kr.
Omkostninger (rådgiver, byggetilladelse m.m.)	994.200 kr.	886.387 kr.	381.529 kr.	1.267.916 kr.
Intern projektstyring	115.700 kr.	21.956 kr.	26.612 kr.	48.568 kr.
I alt	7.830.000 kr.	3.661.081 kr.	4.351.111 kr.	8.012.192 kr.

Tabel 2:

Beløb i hele kroner	Anlægsbevilling	Rådighedsbeløb*	Samlet forbrug	Overskud
I alt	7.830.000 kr.	8.031.340 kr.	8.012.192 kr.	19.148 kr.

*Beløbet er prisreguleret med 201.340 kr. i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2021 til 2022.

Anlægsregnskabet udviser et overskud på 19.148 kr. jf. tabel 2, som er tilgået kassebeholdningen.

Vedlegg

Anlægsbevilling til delvis ibrugtagning af rådhuset i Knudsker

Sak 16: Anlægsregnskab for byfornyelsesformål - nedrivning og renovering af ejendomme 2017

16/13425

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget indstiller

Økonomi- og Klimaudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen skal godkende anlægsregnskabet for nedrivning- og renoveringsprojekt 2017, idet projektet er afsluttet i regnskab 2023. Anlægsbevillingerne er godkendt i kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017 og nedskrivning af anlægsbevillingerne er godkendt i kommunalbestyrelsen henholdsvis den 24. juni 2021 og den 24. november 2022.

Der skal forelægges kommunalbestyrelsen særskilt anlægsregnskab for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr., jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.4.1.

Indstilling

Direktøren indstiller, at:

- anlægsregnskabet for nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017 godkendes.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Indstilling anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 23. februar 2017 en anlægsbevilling på 10,1 mio. kr. (udgifter) og en anlægsbevilling på -6,8 mio. kr. (indtægter) til nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017.

Anlægsbevillingerne blev anvendt til tilskudsordninger, der bidrog til fornyelse i byer og på landet.

De enkelte tilskudsordninger blev udmøntet på baggrund af politisk godkendte kriterier for tildeling af tilskud samt prioriteringskriterier til brug ved udvælgelsen af de konkrete ansøgninger, der modtog tilskud.

Der var en god søgning dels om tilskud til nedrivning og dels om tilskud til istandsættelse af forsamlingshuse. Projekterne varierende i størrelse og omfang. En del af projekterne i forsamlingshusene var løftet af frivillige kræfter. Projekterne forløb generelt planmæssigt.

Der er givet tilskud til nedrivning af 21 ejendomme spredt ud over øen, men hovedsageligt beliggende i åbent land.

Der er givet tilskud til 13 forsamlingshuse. Der er givet tilskud til istandsættelse af klimaskærm såsom udskiftning af døre, vinduer og tag samt energirenoveringer.

Der er givet tilskud til indretning af ét byrum, hvor borgerforeningen under en tidligere nedrivningspulje havde fået tilskud til at nedrive en gammel bygning midt i byen, som foreningen havde opkøbt.

Økonomiske konsekvenser

Center for Regional udvikling, IT og Sekretariat har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingerne forelagt kommunalbestyrelsen den 23. februar 2017. Der er efterfølgende godkendt nedskrivninger i kommunalbestyrelsen den 24. juni 2021 og den 24. november 2022. De nedskrevne beløb er benyttet til nye tilskudsordninger i forbindelse med nedrivningsprojekt 2021.

Der har været løbende forbrug i årene 2017 til 2022, og den samlede økonomi fremgår af tabel 1.

Samlet økonomi i hele kroner	Forbrug 2017	Forbrug 2018	Forbrug 2019	Forbrug 2020	Forbrug 2021	Forbrug 2022	Samlet forbrug
Nedrivning af ejendomme 2017	133.000	1.249.578	1.337.813	1.205.329	0	100.588	4.026.307
Istandsættelse af forsamlingshuse 2017	265.305	3.179.387	639.004	40.000	487.750	8.600	4.620.045
Indretning af byrum 2017	347.880	86.970	0	0	0	0	434.850
Nedrivnings- og renoveringsprojekt 2017, Refusion	-522.834	-2.623.111	-1.014.460	-1.525.975	-414.740	-55.913	-6.157.033
I alt	223.351	1.892.824	962.356	-280.646	73.010	53.275	2.924.169

Bejøb i hele kroner	Korr. Anlægsbevilling	Samlet forbrug	Overskud
Projektudgifter	9.085.400	9.081.202	4.198
Refusion, Statens puljen til landsbyfornyelse	-6.157.000	-6.157.033	33
Netto	2.928.400	2.924.169	4.231

Tabel 1

Overskuddet på 4.231 kr. er tilgået kassebeholdningen.

Sak 17: Gensidig orientering

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Orientering

Gensidig orientering.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Orientering givet.

Sak 18: Sager til høring

Politisk sagsgang

Natur-, Miljø- og Planudvalget beslutter

Indstilling

Direktøren indstiller, at

- Ingen sager sendes til høring.

Beslutning Natur-, Miljø- og Planudvalget den 29-03-2023

Punkt 9 Forskrift for visse miljøforhold ved midlertidige bygge- og anlægsarbejder

Punkt 10 Forskrift for udendørs musikarrangementer

Punkt 11 Ændring af forskrift "Begrænsning af støj og lugtgener fra restaurationer mv." og drift af restaurationer

Sendes i 14 dages offentlig høring.

Sak 19: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til det hydrauliske system til havneporten i Gudhjem Havn

23/5643

Sak 20: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til broen i lagunen i Tejn Havn, afslutning

22/19074

Sak 21: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til forstærkning af vestlig ydermole i Nørrekås Lystbådehavn, fortsættelse

22/18939

Sak 22: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til reparation af kajanlæg ved havnekontor i Allinge Havn

23/5657

Sak 23: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til Svaneke Havneport, afslutning

21/15719

Sak 24: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til personsikkerhed på de kommunale havne, afslutning

22/12227

**Sak 25: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til
belægningsvedligeholdelse på vejnettet 2023**

23/6282

Sak 26: Lukket: Lukket punkt: Anlægsbevilling til reovering af broer og bygværker

23/6298